

**SUOMALAINEN HAAPA- JA
POPPELILAJEJA (POPULUS)
KOSKEVA KIRJALLISUUS 1759 . . . 1979**

MATTI KÄRKKÄINEN ja RAILI VOPIO

SUMMARY:

*FINNISH LITERATURE ON ASPEN AND POPLAR
SPECIES (GENUS POPULUS) 1759 . . . 1979*

Saapunut toimitukselle 1980-08-01

Artikelissa luetellaan vuosina 1759 . . . 1979 ilmestyneitä haapaa ja muita poppelilajeja koskevia tutkimusraportteja ja muita artikkeleita. Pelkästään *Populus*-lajeja koskevan kirjallisuuden lisäksi mukaan on otettu myös sellaista kirjallisuutta, jossa esitetään muun ohella joitakin tärkeiksi katsottuja suvun ominaisuuksia, käyttötietoja jne.

Ensimmäisen 1759 Turussa ilmestyneen MENNANDERin maisterinväitöskirjan jälkeen haapaa ja muita poppelilajeja on tutkittu mäntyyn, kuuseen ja koivuun verrattuna niukalti. Bibliografiaan on kuitenkin löydetty noin 340 viittää, joiden mukaan *Populus*-suvun puulajeihin on kuitenkin kiinnitetty monipuolista huomiota. Valtaosa kirjallisuudesta käsittelee kotimaista haapaa ja jossakin määrin hybridihapaa. Muita suvun puulajeja on käsitelty niukasti.

JOHDANTO

Haapaa ja muita poppelilajeja koskevia bibliografioita on julkaistu useita viimeisten 20 vuoden aikana (mm. ROTH ja WEINER 1964, LAMB 1967, FARMER ja McKNIGHT 1967, SHOUP ym. 1968, PRONIN ym. 1968, HART 1976). Ymmärrettävä on, että kieli-vaikeuksien takia suomalaisia julkaisuja on bibliografioissa lueteltu vain niukalti. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö suomalaisia julkaisuja olisi: ensimmäinen haapaa koskeva maisterinväitöskirja ilmestyi jo 1759, ja sen jälkeen julkaisuja on kertynyt useita satuja.

Käsillä olevaan työhön on koottu tietoja suomalaisten tekemistä haapaa ja muita poppelilajeja koskevista julkaisuista. Pääasiassa

on keskitytty Suomessa julkaistuihin painotuotteisiin. Mukaan on kuitenkin otettu tietoon tulleet, suomalaisten tekemät ja ulkomailla julkaistut artikkelit. Opinnäytetöitä on mukaan otettu siinä määrin, kun niistä on tietoja levittämällä osoitettu, että ne ovat yleisessä käytössä (KOPONEN ja HEIKKILÄ 1980). Muutamia muita tietoon tulleita opinnäytetöitä on myös mukana, erityisesti jos niissä on alkuperäistuloksia.

Yksinomaan haapaa ja muita poppeleita koskevien julkaisujen lisäksi mukaan on otettu myös sellaisia artikkeleita, joissa on esitetty olennaiseksi katsottuja tietoja *Populus*-suvun puulajeista. Yleisteokset ja oppikirjat on kuitenkin jätetty pois. Sitä vastoin erityisesti tie-

teelliset artikkelit, joissa on esitetty tietoja joistakin *Populus*-suvun ominaisuuksista, on pyritty kartottamaan mahdollisimman tarkasti. Tältä osin bibliografia on tavallisuudesta poikkeava: yleensä on tyydytty luetteloimaan julkaisuja vain otsikon perusteella, jolloin ulkopuolelle ovat jäneet varsinaisesti muuta asiaa koskevat tutkimukset. — Tällä perusteella mukaan otettiin mm. ne riistatielisit tutkimukset, joissa on selvitetty haavan merkitystä hirven ravintona, sienitutkimukset, joissa on tutkittu haavan ja muiden lehtipuulajien karikkeiden hajoamisnopeutta jne. Inventointi- ja puunkäyttötuloksia otettiin mukaan vain niissä tapauksissa, joissa haapa oli erotettu muista lehtipuulajeista.

Valtaosa käsillä olevan artikkelin bibliografista tiedoista kerättiin systemaattisen työn tuloksesta. Lähdeeksenä pidettiin vanhojen julkaisujen osalta SAELANIN (1916) sekä SAAREN ja SEPPÄLÄN (1967) bibliografiota, joista edellisen tarkastelujakso päätyy vuoteen 1900 ja jälkimmäisen vuoteen 1938. Vuodet 1934 . . . 1944 selvitettiin metsäkirjaston tekemien bibliografioiden avulla. Samoin vuodet 1960 . . . 1979 tutkittiin metsäkirjaston tekemien luetteloiden perusteella. — Em. lähdeekset on lueteltu KÄRKKÄISEN (1979) teoksessa.

Vuosina 1945 . . . 1959 tehdyt haapaa ja muita poppelilajeja koskevat julkaisut pyrittiin selvittämään käymällä läpi tärkeimmät julkaisusarjat. Erityisen huolellisesti tutkittiin seuraavat kausijulkaisut.

Acta Forestalia Fennica
Annales Botanici Fennici
Lounais-Hämeen Luonto
Luonnon tutkija (aiemmin Luonnon ystävä)
Metsälehti
Metsämies
Metsäntutkimuslaitoksen julkaisuja (Communicationes Institutis Forestalis Fenniae)
Metsätaloudellinen Aikakauslehti (myöhemmin Metsä ja Puu)
Metsätehon julkaisu

Metsätehon tiedotus
Paperi ja Puu
Pienpuuan toimikunnan julkaisu
Pienpuuan toimikunnan tiedotus
Silva Fennica
Skogsbruket
Suomen Luonto
Suomen Puutalous (aiemmin Suomen Puu)

Edellisten kausijulkaisujen lisäksi bibliografisia tietoja saatiin tutkimusjulkaisujen lähdetuetteloista ja alan henkilökohtaisen tuntemuksen perusteella. Opinnäytetöitä etiittiin Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen, metsätekniikan ja kasviteiden laitoksilla.

Suuri osa haapaa ja muita poppelilajeja koskevista julkaisuista tarkastettiin sisällön toteamiseksi ja bibliografisten tietojen tarkistamiseksi. Vähemmän tärkeiksi katsotut julkaisut jätettiin kuitenkin tämän tarkastuksen ulkopuolelle. Tämän vuoksi bibliografisten tietojen taso on vaihteleva.

Eräissä tapauksissa kausijulkaisuissa ilmoitettuja bibliografisia tietoja muutettiin. Esimerkiksi Metsälehdessä vuosikerrat vuosilta 1960, 1961 sekä vuoden 1962 alussa numeroitiin mainitussa lehdessä kaikki vuosikerraksi 28. Samoin vuosikerrat vuosilta 1970, 1971 sekä alkuvuonna 1972 lueteltiin lehdessä vuosikertana 38. Vuosina 1974 . . . 1978 lehdessä väitettiin vuosikertojen olevan 41 . . . 45. Kuitenkin todellisuudessa vuosikerrat olisivat olleet oikein laskettuna 42 . . . 46. — Mainituissa ja eräissä muissa tapauksissa vuosikerran numero muutettiin oikeaksi riippumatta siitä, mitä käytäntöä lehdessä oli sovellettu.

Käsillä oleva bibliografia on epäilemättä epätäydellinen. Sen täydentämiseksi tekijät ovat kiitollisia lisäyksistä ja virheiden korjauksista.

Tekijöiden kesken työ jakautui siten, että Kärkkäinen suunnitti sen ja keräsi valtaosan bibliografista tiedoista. Voipio kävi läpi osan aiemmin mainitusta kausijulkaisusta. Lisäksi työssä avustivat Pirkko Kinanen ja Aune Rytönen.

BIBLIOGRAFIA—BIBLIOGRAPHY

- AALTIO, E. & ROSCHIER, R. H. 1954. Liginiinin kemiallinen sitoutuminen haapauissa puskuroitujen butanolivesiteettojen valossa. Paperi ja Puu 36 (4 a): 157.
- AALTONEN, V. T. 1950. Die Blattanalyse als Bonitierungsgrundlage des Waldbodens. Selostus: Lehtianalyysi metsämaan hyvyysluokituksen perusteena. Commun. Inst. For. Fenn. 37(8): 1–41.
- AHOLA, V. K. 1946 a. Haapametsien perustaminen juurivesoista ja pistokkaista. Metsämies 37(7–8): 142.
- " — 1946 b. Haapametsistä ja niiden hoidosta. Metsämies 37(11): 223.
- " — 1946 c. Haavan siementaimista. Metsät. Aikak. 63(11): 200–201.
- AITTOMÄKI, S. 1963. Tutkimuksia polttohakkeen ja pilkkeiden kuivauksesta ulkoilman avulla. Pienpuuan Toimik. Julk. 151: 1–38.
- AJO, A. & MATTILA, O. 1956. Haavan lahevikaisuudesta. Metsänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- ANDERSSON, E. 1971. Havaintoja hirven talvisesta ravinnonkäytöstä ja vuorokausirytmistä. Summary: Observations on the winter food and diurnal rhythm of the moose (*Alces alces*). Suomen Riista 28: 105–116.
- " — & MARKKULA, A. 1974. Hirven talviravannon kemiallisesta koostumuksesta. Summary: The chemical composition of the winter nutrition of the moose. Suomen Riista 25: 15–19.
- A new Finnish match factory. 1933. Finnish Trade Review (1933): 112–113.
- Arvopouta alle 40 vuodessa. 1974. Metsälaitton viesti 25(7–8): 2–3.
- Aspen fram ur glömskan. 1968. Skogsbruket 38(12): 308–310.
- BERGMAN, F. 1954. Om aspens horisontala rotsystem och mykorrhiza på *Oxalis-Myrtillus*-typ. Metsänhoitotieteen pro gradu -työ Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- BJÖRKLUND, H. L. 1933. Aspen. Lantmän och Andelsfolk (1933): 322–328.
- BLUMENTHAL, B-E. 1937. Om aspen som skogsträd. Centralskogssällskapet Föreningen för Skogskultur, Årsbok 8: 223–238.
- " — 1942. Studier angående aspens förekomst och egenskaper i Finland. Referat: Untersuchungen über das Vorkommen und die Eigenschaften der Espe in Finnland. Silva Fenn. 56: 1–63.
- BORENIUS, E. 1922. Aspodling. Odalmannen (1922): 18. (Sama: Skogsmannabladet, s. 3–4).
- BRUUN, H. H., AHLSKOG, B. & PETTERSSON-FERNHOLM, F. 1958. Investigations of porous wood as pulp raw material. 2. Sulphate pulps of aspen (*Populus tremula* L.) and black alder (*Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.). Paperi ja Puu 40(2): 35–43.
- " — & SLUNGAARD, S. 1957. Investigations of porous wood as pulp raw material. 1. Fibre lengths of the species *Alnus glutinosa* (L.) Gaertn., *Alnus incana* (L.) Moench, *Betula verrucosa* Ehrn. and *Populus tremula* L. Paperi ja Puu 39(11): 521–525.
- " — & SLUNGAARD, S. 1959. Investigation of porous wood as pulp raw material. 3. Fibre dimensions of several NW European wood species. Paperi ja Puu 41(2): 31–34.
- CAJANDER, A. K. 1901. *Populus tremula* muunnoksista Villosa Lang ja Sericea Köhne. Medd. Soc. Fauna et Flora Fenn. 27: 44–45.
- Cellulosa av asp och björk. 1947. Skogsbruket 17(2): 54.
- EINOLA, J. 1936. Haavan (*Populus tremula*) vaakasuoran juuriston laajuudesta OMT- ja MT-typillä juurivesojen perusteella arvioituna. Metsänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- Eri puubiomassalajien polttoaineominaisuudet. Kokeellinen osa. 1978. VTT, Poltto- ja voiteluinelaboratorio, projekt 55813-4. Moniste. 38 s.
- ERKAMO, V. 1943. Viipurin Torkkelinpiston valtavat hopeahaavat (*Populus alba*). Luonnon Ystävä 47(5): 144–145.
- " — 1946. Helsingin seudun isoista puista. Suomen Luonto 5: 58–62.
- " — 1958. Kesän 1955 kuivuudesta ja sen

- vaikutuksesta kasveihin erityisesti Etelä-Suomessa. Referat: Über die Dürre des Sommers 1955 und deren Einwirkung auf die Pflanzen besonders in Südfinnland. Ann. Bot. Soc. 'Vanamo' 30 (2): 1–45.
- ERKKILÄ, E. E. 1941. Aitojemme puisevuus. Metsät. Aikak. 64(3): 69–72.
- ” — 1943. Maaseutuväestön puunkäytön kokonaismääär ja sen kehitys. Referat: Der Gesamtholzverbrauch der Landbevölkerung und seine Entwicklung. Commun. Inst. For. Fenn. 32(1): 1–375.
- ETHOLÉN, K. 1974. Kaatoajankohdan vaietus koivun ja haavan vesomiseen taimiston hoitoaloilla Pohjois-Suomessa. Summary: The effect of felling time on the sprouting of *Betula pubescens* and *Populus tremula* in the seedling. Folia For. 213; 1–16.
- GINSTRÖM, E. 1923. The Finnish match industry. Finnish Export Journal (1923): 207–211.
- Haapa. 1899. Metsänystävä 5: 168–170.
- Haapa arvossaan, tulitikut vaarassa. 1968. Käytännön Maamies (12): 634–635.
- Haapaistutuksia Ruotsin tulitikkuteollisuutta varten. 1945. Metsälehti 13(13): 5.
- Haapa, nopeakasvuisin puulajimme. 1970. Julk. haapatoimikunta. Ei painop. 6 s.
- Haapapakinaa. 1948. Metsämies 39(12): 333.
- Haapapaperipuu. 1957. Metsälehti 25(25–26): 8.
- Haapa saakoon paikkansa. 1975. Teollisuuden Metsäviesti (3): 7.
- Haapojen kellastuminen erään kirvan tuhoja. 1950. Metsälehti 18(33): 3.
- HAARALA, H. 1972. Koetuloksia haapave-sakon torjunnasta männyn taimistoissa Vesakontuho Special ja Herbexal 500 -vesakonhävitteitä käytettäessä. Met-sänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksellaa.
- Haavalle sopivia maita "Lapin Kolmiossa". 1955. Metsälehti 65(11): 1.
- Haavan kasvatus kannattaa. Haavikot vähissä – kysyntä runsas. 1949. Metsälehti 17(49): 1.
- Haavan ominaisuudet vaneripuuna. Paperi ja Puu 35(12): 507.
- Haavan taimia liian vähän kevään viljelyyn. (Metsänviljelytietoa). 1972. Metsälehti 40(19): 8.
- HAGMAN, M. 1951. Haavan kasvattaminen siemenestä. Metsätietoa 3; 14–20. (Liite Metsälehteen 1/1952).
- ” — 1966. Lövträden i vårt skogsbruk. Skogsbruket 36(2): 39–44.
- ” — 1968 a. Haapa on sopiva pienmetsänomistajan erikoisviljelypuuksi (Haapapäivä 7. 11. 68). Metsälehti 36(46): 1–3.
- ” — 1968 b. Haavan kasvatus ja sen kannattavuus (Haapapäivät 7. 11. 68). Metsä- ja Uittotyönojohdaja (11/12): 4–8.
- ” — 1971. Kaksikymmentä vuotta haavan jalostusta. Metsälehti 39(41): 6–7, 10.
- ” — & KALLIO, P. 1975. Lapista löytyi uusi haapa. Metsälehti 43(3): 6.
- HAHL, J. 1971. Hybridhaavan siementuanto. Metsä ja Puu (4): 4–5.
- HAKKILA, P. 1962 a. Kesääikana valmistetun haapapaperipuun kuivumisesta ja lahoamisesta. Summary: On the seasoning and decay of aspen pulpwood prepared in summertime. Commun. Inst. For. Fenn. 54(6): 1–34.
- ” — 1962 b. Haapapaperipuun kuivumisesta ja lahoamisesta. Metsät. Aikak. 79(3): 95–97.
- ” — LEIKOLA, M. & SALAKARI, M. 1978. Pienpuiston kasvatus, talteenotto ja käyttö. SITRA, Sarja B, N:o 46: 1–159.
- HALMEENMÄKI, T. & SORASTE, A. 1955. Haavasta, erittäinkin sen kuoren ominaisuksista. Metsänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksellaa.
- HALONEN, S. 1980. Puulajien ja parantavien lisääaineiden vaikutus hiertestä valmistettavaan huokolevyn ja märkä-kuiva-menetelmän kovalevyn. TKK, Puun Mekaanisen Teknologian laboratorio, toimintakertomus 1979, liite 2/12, 1 s.
- HANF, K. 1970. Papper av poppel i Argentina. Forum (7): 23.
- HEIKINHEIMO, O. 1915. Kaskiviljelyn vaietus Suomen metsiin. Referat: Der Einfluss der Brandwirtschaft auf die Wälder Finnlands. Acta For. Fenn. 4: 1–262+liitteet 1–149, ref. 1–59.
- ” — 1917. Metsien uudistuminen vesojen avulla. Tapio 10(2): 33–38, (3): 73–78.
- ” — 1919. Einige Beobachtungen über die Aufarbeitung und Verwahrung des Brennholzes. Acta For. Fenn. 4: 1–6.
- ” — 1923. Suomen lehtipuumetsät sekä faneeri-, rulla- ja tulitikkuteollisuus. Tapio 16(6–7): 97–101.
- HEIKKILÄ, E. 1938. Haavan vesojen lahovikaisuudesta. Metsänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksellaa.
- HELIN, H. 1977. Haapavesakon kemiallisesta yksilökäsitteistä. Metsänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksellaa.
- HELMINEN, M., VALANNE, K., PIRKOLA, A. & STÉN, I. 1966. Metsäjäniksen ja rusakon kesäravinnosta. Summary: Summer feeding habits of the mountain hare (*Lepus timidus*) and of the brown hare (*L. europaeus*). Suomen Riista 18: 132–144.
- HERZ, M. 1981. Muutamia näkökohtia lehtipuiden merkityksestä kuusen uudistumiselle. Tapio 24(15/16): 324–329.
- ” — 1982. Tutkimuksia aluskasvillisuuden merkityksestä kuusen uudistumiselle Etelä-Suomen kangasmailla. Referat: Über die Bedeutung der Untervegetation für die Verjüngung der Fichte auf den südfinnischen Heideböden. Acta For. Fenn. 17(4): 1–206.
- HINTIKKA, V. 1964. Psychrophilic Basidiomycetes decomposing forest litter under winter conditions. Selostus: Kylmää vaativat kantasienet metsäkarikkeen hajoittajina talviolosuhteissa. Commun. Inst. For. Fenn. 59(2): 1–20.
- HIRN, T & FORSSTRÖM, H. 1916. Något om kokning af aspcellulosa enligt sulfatmetoden. Suomen Kemistiseuran Tiedonantoja (1916): 166–171.
- Hybridhaavan taimien kasvatus sopimusviljellä Hartolassa. 1954. Metsät. Aikak. 71(9): 359.
- HÄMÄLÄINEN, Y. & NIEMI, P. 1949. Haavan vettymiseen vaikuttavista tekijöistä. Metsäteknologian laudaturyö Helsingin yliopiston metsäteknologian laitoksellaa.
- Ihmehaapa taaskin. 1954. Metsälehti 22(1–2): 16.
- ILVESSALO, M. 1959. Kannattaako haavik-koja kasvattaa. Metsälehti 27(14/15): 13.
- ILVESSALO, Y. 1924. Suomen metsät. Met-sävarat ja metsien tila. 38 s. Finlands skogar. Skogstillgångarna och skogarnas tillstånd. 34 s. The Forests of Finland. The forest resources and the condition of the forests. 40 p. Commun. Inst. For. Fenn. 9.
- ” — 1927. Suomen metsät. Tulokset vuosina 1921–1924 suoritetusta valtakunnan metsien arvioimisesta. Summary: The forests of Suomi (Finland). Results of the general survey of the forests of the country carried out during the years 1921–1924. Commun. Inst. For. Fenn. 11: 1–421+taul. 1–192.
- ” — 1940. Suomen metsävarat vv. 1936–1938. Commun. Inst. For. Fenn. 28(6): 1–51. The forest resources of Finland in 1936–1938. Commun. Inst. For. Fenn. 28(7): 1–48.
- ” — 1942. Suomen metsävarat ja metsien tila. II valtakunnan metsien arviointi. Referat: Die Waldvorräte und der Zustand der Wälder Finnlands. II Reichswaldabschätzung. Summary: The forest resources and the condition of the forests of Finland. The second national forest survey. Commun. Inst. For. Fenn. 30: 1–446.
- ” — 1947. Pystypuiden kuutioimistaulukot. Summary: Volume tables for standing trees. Commun. Inst. For. Fenn. 34(4): 1–149.
- ” — 1948. Nyky-Suomen metsät. Summary: The forests of present-day Finland. Commun. Inst. For. Fenn. 35(5): 1–56.
- ” — 1956. Suomen metsät vuosista 1921–24 vuosiin 1951–53. Summary: The forests of Finland from 1921–24 to 1951–53. Commun. Inst. For. Fenn. 47(1): 1–227.
- ” — 1957 a. Suomen metsät metsänhoitolautakuntien toiminta-alueittain. Summary: The forests of Finland by forestry board districts. Commun. Inst. For. Fenn. 47(3): 1–128.
- ” — 1957 b. Suomen metsät päävesistöalueittain. Summary: The forests of Finland by the main water system areas. Commun. Inst. For. Fenn. 47(4): 1–87.

- JALAVA, M. 1945. Suomalaisen männyn, kuusen, koivun ja haavan lujuuusomaisuuksista. Summary: Strength properties of Finnish pine, spruce, birch and aspen. *Commun. Inst. For. Fenn.* 33(3): 1–66.
- JUUTINEN, P., KURKELA, T. & LILJA, S. 1976. Ruohokaskas, *Cicadella viridis* (L.), lehtipuun taimien vioittajana sekä vioitusten sienisaastunta. Summary: *Cicadella viridis* (L.) as a wounder of hardwood saplings and infection of wounds by pathogenic fungi. *Folia For.* 284: 1–12.
- JÄNTERÄ, A. 1967. Ensimmäinen jaloste-puumme kelpaa jo puunjalostuksen raaka-aineeksi. *Metsälehti* 35(28): 3, 6.
- ” — 1973. Parhaiten kehittyneitä haavikko-jamme. *Metsälehti* 41(28): 8.
- Jättiläspuiden Kanada kasvattaa lyhytkiertopoppelia. 1979. *Metsälehti* 47(45): 12.
- KALELA, E. K. 1961 a. Über die natürliche Bewaldung der Kulturböden im sog. Porkkala-pachtgebiet. *Selostus: Viljelymaiden luontaisesta metsittymisestä ns. Porkkalan vuokra-alueella.* *Commun. Inst. For. Fenn.* 74(2): 1–83.
- ” — 1961 b. Harmaalepän ja muiden puulajien keskeisestä kilpailusta Porkkalan alueen viljelysmailla. *Metsät. Aikak.* 78(12): 482–485.
- KALLIO, K. 1945. Haapa. Sen kasvatus ja tuoton lisääminen. *Suomen Metsähdistyksen Metsätaloudellisen valistustoimiston julkaisuja.* Helsinki. 48 s.
- KALLIO, P. & MÄKINEN, Y. 1975. Vascular flora of Inari Lapland, 3. *Salicaceae.* Rep. Kevo Subarctic Res. Stat. 12: 66–105.
- KALLIO, T. 1972. Erään 10-vuotiaan hybridihapametsikön lahovikaisuus. Summary: Decay in a ten-year old stand of hybrid aspen. *Silva Fenn.* 6(1): 1–13.
- KANGAS, E. 1937. Über die Braunfleckigkeit der Laubhölzer. *Suomen Hyönteistiet.* Aikak. 3(1): 33–39.
- ” — 1940. Aspens avtorkning belyst av entomologiske analyser. *Ent. Medd.* 22(1): 32–34.
- ” — 1941. *Agrius ater* L., als Espenschädling in Finnland. *Z. Angew. Ent.* 28(2/3): 359–365.
- ” — 1942. Forstentomologische Studien an der Espe. *Ann. Entomol. Fenn.* 8(1): 49–71.
- ” — 1949. Hirven metsässä aikaan saamat tuhot ja niiden metsätaloudellinen merkitys. Summary: On the damage to the forests caused by the moose, and its significance in the economy of the forest. *Suomen Riista* 4: 62–90.
- ” — 1955. Beschreibung einer Finnischen *Xyletinus*-art (Col., *Anobiidae*). *Ann. Ent. Fenn.* 21(1): 8–5.
- KANTOLA, M. 1955. Yhdistettyä maa- ja metsätaloutta ennätyspoppeleiden syntysisjoilla. *Metsälehti* 23(38): 5.
- KARHU, N. 1977. Helsingin poppeleista. *Dendrol. Seur. Tied.* 8(3): 105–110.
- ” — 1978 a. Poppelilajien määrittäminen varminta talviasuisista puista. *Dendrol. Seur. Tied.* 9(3): 75–97.
- ” — 1978 b. Kokonaiskuva poppelin suvusta. *Dendrol. Seur. Tied.* 9(4): 127–129.
- ” — 1979. Berliininpoppeli yleisin Lahdes-sa. *Dendrol. Seur. Tied.* 10(3): 121–128, 181.
- Kauppiaitten teollisuus O/Y:n Tulitikkutehdas, Lahti. 1925. *Suomen Teollisuus* (1925): 306–307.
- KETTUNEN, K. 1963. Poppeliviljelyksestä Venäjällä. *Metsälehti* 31(21): 8.
- KETTUNEN, V. P. 1948. Haapaa koskevat tutkielmat ja kirjoitelmat pohjoismaissa ja Eestissä. *Metsänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.*
- KOISTINEN, L. & PÖYSTI, H. 1984. Rauhaskarvoista ja korkista lehtipuittemme talvisilmusuomuissa. *Luonnon Ystävä* 38(6): 205–213.
- KOIVUNEN, A. & TOIVOLA, U. 1987. Haavan siementaimien yleisyys kuloaloilla tai kulotetuilla aloilla. *Metsänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.*
- Koivun ja haavan kasvatuksen edistäminen. 1970. *Teollisuuden Metsäviesti* (8): 9.
- Kokonaiskuva poppelin suvusta. Summary: The genus *Populus* altogether. 1978. *Dendrol. Seur. Tied.* 9(4): 127–129, 151.
- KOLJONEN, T. 1974. Selenium uptake by plants in Finland. *Oikos* 25(3): 353–355.
- KOSKI, V. 1968. Siitepolyhiukkasen koon merkitys tuulipölytteisten metsänpuiden risteytymisessä. *Luonnon Tutkija* 72(4): 127–131.
- KOSKIMIES, J. 1958. Hirven talvet ravinto-kohdeet. *Suomen Riista* 8: 177.
- KOVERO, M. 1926. Suomen tulitikkuteoli-suus. *Suomalainen Suomi* (9): 106–109.
- KRÜGER, A. 1935. Cellulosa ur aspved enligt klormetoden. *Suomen Paperi- ja Puu-tavaralehti* 17(6): 216–228.
- KUBIN, E. 1979. Lehtipuiden luontainen uu-distuminen erilaisilla maanmuokkausaloilla. *Metsä ja Puu* (4): 16–17.
- KUITTINEN, K. A. 1975. Tulitikkuteollisuuden menee hyvin – haavasta on pu-laa. *Metsälehti* 43(3): 4–5.
- KUJALA, V. 1923. Lehtipuittemme lehtikauden pituudesta. *Tapio* 16(2): 25–31.
- ” — 1924. Laskelmia lehtipuiden lehtikauden pituudesta ja puiden kukkimisajoista Suomessa. Referat: Berechnungen über die Länge der Laubbäume und Blühzeiten der Bäume in Finnland. *Commun. Inst. For. Fenn.* 7(2): 1–50.
- KUPARINEN, P. 1971. Haapa on arvopuu. *Teollisuuden Metsäviesti* (3): 10–11.
- KURKELA, T. 1969. Haavanruosteenvesiintymisestä Lapissa. Summary: Leaf rust on aspen in Finnish Lapland. *Folia For.* 64: 1–4.
- ” — 1973. Epiphytology of *Melampsora* rusts of Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) and aspen (*Populus tremula* L.). *Commun. Inst. For. Fenn.* 79(4): 1–68.
- ” — 1974. Colonization of *Melampsora ure-dia* on aspen leaves by *Cladosporium sp.* *Commun. Inst. For. Fenn.* 80(3): 1–14.
- KUUSELA, K. 1979. Suomen metsävarat ja metsien omistus 1971–1976. Summary: Forest resources and ownership in Finland 1971–1976. *Commun. Inst. For. Fenn.* 98(6): 1–107.
- KÄRKI, L. 1958. Hybridihapavan viljelyohjeita. *Metsälehti* 26(18): 5.
- ” — 1964. Nopeakasvuisten hybridien tuottaminen. *Metsälehti* 32(49): 7.
- ” — 1967. Metsänhalostuksen kannalta kiintoisimmat puulajit ovat lehtipuut ja lehtikuusi. *Metsälehti* 35(37): 1, 6, 7.
- KÄRKKÄINEN, M. 1975. Koivu- ja haapatuukkien poikkipinta-alan mittami-nen. Summary: Measurement of the cross-sectional area of birch and aspen logs. *Silva Fenn.* 9(3): 212–232.
- ” — 1976. Lisähavaintoja haapatukkien poikkipinta-alan mittamisesta. Summary: Auxiliary observations on the measurement of the cross-sectional area of aspen logs. *Silva Fenn.* 10(4): 257–265.
- ” — 1978. Haapatukkien lahoisuus. Summary: Occurrence of decay in aspen logs. *Silva Fenn.* 12(3): 217–221.
- ” — & RAIVONEN, M. 1977. Reaktiopuun mekaaninen lujuus. Summary: Mechanical strength of reaction wood. *Silva Fenn.* 11(2): 87–96.
- ” — & SALMI, J. 1978. Tutkimuksia haapatukkien mittauksesta ja teknisistä ominaisuuksista. Summary: Studies on the measurement and technical properties of aspen logs. *Folia For.* 355: 1–45.
- LAHTI, S. 1966. Majavan ravannonvalinnasta ja ravannon käytöstä. Summary: On the food habits of the beaver (*Castor spp.*) in Northern Finland. *Suomen Riista* 18: 7–19.
- LAINE, L. 1976. The occurrence of *Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref. in woody plants in Finland. *Selostus: Juurikäävän (*Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref.) esiintyminen puuvartisilla kasveilla Suomessa.* *Commun. Inst. For. Fenn.* 90(3): 1–53.
- LAITAKARI, E. 1938. Haavasta ja sen kasvatamisesta. *Metsät. Aikak.* 55(6): 119–123.
- ” — 1954. Poppeli – tulevaisuuden puu. *Metsät. Aikak.* 71(1): 11–16.
- ” — 1955. Pakinaa haavasta. *Suomen Luonto* 14: 46–58.
- ” — 1956. Haavikkomme tutkimuksen kohteena. *Metsät. Aikak.* 73(2–3): 83–84.
- LAMPELTO, M. & MIKOLA, P. 1938. Haavan esiintymisestä ja erikoisesti sen lahovikaisuudesta kuivilla kasvupaikoilla. *Metsänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.*
- LAMPEN, T. 1974. Kemisk slybekämpning av asp i tallbestånd. *Metsänhoitotieteen laudaturyö Helsingin yliopiston met-sänhoitotieteen laitoksella.*

- LAMPIMÄKI, T. 1989. Nautakarjan laiduntamisesta metsämällä. Referat: Über den Waldweidegang des Rindviehs. *Silva Fenn.* 50: 1–106.
- Lapista löytyi uusi haapa. 1975. *Metsälehti* 43(3): 6.
- LASSILA, I. 1931. Haapametsiemme puulaudun parantamisesta. *Metsämies* 22(5): 149–153.
- ” — 1943. Älkää unohtako haapaa! *Metsälehti* 11(21): 4.
- LAUNONEN, P. 1951. Haavan polyploidia ja sen tutkiminen ns. orcein-menetelmällä. *Metsänhoitotieteen laudaturtöö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella*.
- LECHE, J. 1889. Förteckning på tiden, då de allmännaste trä och buskar kring Åbo utslagit blad och blommor åhren 1750, 51 och 52. Bidrag till Kändedom af Finlands Natur och Folk 48: 471–482.
- LEHTO, J. 1950. Haapa oikeaan arvoonsa! *Metsälehti* 18(46–47): 6.
- LEPISTÖ, M. 1970 a. Haavan käyttö peltojen metsityksessä. *Metsälehti* 38(5): 6.
- ” — 1970 b. Tuloksia metsäpuiden pistokaskokeesta vuodelta 1970. *Metsä ja Puu* (12): 6–7, 31, 32.
- ” — 1971 a. Yhä parempiin tuloksiin pistokastyössä. *Metsälehti* 39(49): 1–2.
- ” — 1971 b. Haavan käyttömahdollisuudet peltojen metsityksessä. *Puumies* 17(7–8): 209–210.
- ” — 1973. Kuusi- ja poppelipistokkaista juurtui 95 %. *Metsälehti* 41(8): 8.
- LIIRI, O. 1960. Tutkimuksia lastulevyteollisuuden puuraaka-aineista I. Suomalaiset puulajit lastulevyn raaka-aineina. Summary: Investigations on the wood raw material in particle board industry I. Finnish tree species as a raw material of particle board. *Pienpuuan Toimik. Julk.* 112: 1–41.
- ” — 1964. Lastulevyn puuraaka-aine. Tutkimuksia suomalaisen puuraaka-aineen eräiden ominaisuuksien merkityksestä valmistettaessa kolmikerroksista laakapuristettua lastulevyä. Summary: Wood raw material of particle board. Investigations on the significance of some properties of Finnish wood raw material in the manufacture of 3-layer flat-pressed particle board.
- Pienpuuan Toimik. Julk. 158: 1–181.
- LINDHOLM, L. & VILPO, K. 1946. Haavan juuristo. *Metsänhoitotieteen laudaturtöö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella*.
- LINKOLA, P. 1956. Luonnonsuojelu ja haapa, lintujen puu. *Suomen Luonto* 15(3): 6–10.
- LINNAMIES, O. 1956. Majavien esiintymisestä ja niiden aiheuttamista vahingoista maassamme. *Suomen Riista* 10: 63–86.
- ” — 1959. Hirvien metsävahingoista. *Suomen Riista* 18: 176–182. Litteraturanmälän "Poppeln som skogsträd". 1955. *Skogsbruket* 25(1): 23.
- LJUNGQVIST, B. 1970. Hybridspen. *Metsämies* 61(2): 25–26.
- LUKKALA, O. J. 1920. Lehdeksien tekotapa Lounais-Suomessa ja sen metsänhoitollinen merkitys. Referat: Das Abwipfeln im südwestlichen Finnland und seine forstliche Bedeutung. *Acta For. Fenn.* 18: 1–21.
- LUNDSTRÖM, C. F. 1899. Om popplarnas användbarhet för tändstickindustrin. *Landtbrukaren* (1899): 117–119.
- LUUKKANEN, O. 1972. Metsäpuiden fotosynteesin geneettinen vaihtelu. Summary: Genetic variation of photosynthesis in forest trees. *Silva Fenn.* 6(2): 63–89.
- ” — & KOZLOWSKI, T. T. 1972. Gas exchange in six *Populus* clones. *Silvae Genet.* 21(6): 220–229.
- LYYTIKÄINEN, O. 1969. Haapaa alettu kasvattaa arvopuuna toisten joukossa. *Metsälehti* 37(41): 1.
- ” — 1970. Tulinikkuteollisuus tarvitsee haapaa vielä pitkän aikaa. *Metsälehti* 38(40): 12.
- LYYTIKÄINEN, R. V. 1968 a. Haapatilanne tänään. *Puumies* 14(11): 295–296.
- ” — 1968 b. Vähiin huvennut haapa raakapuusta arvokkaimpia. (*Haapapäivä* 7. 11. 68). *Metsälehti* 36(46): 1–3.
- ” — 1968 c. Tulinikkuteollisuus huolestunut kotimaisen raaka-aineensa saamisesta. *Metsä- ja uittotyönjohtaja* (11/12): 4–8.
- LÖNNBERG, B. 1975–1976. Short-rotation hardwood species as whole-tree raw material for pulp and paper. *Paperi ja Puu* 57(6): 443–447, 57(8): 507–511, 58(3): 113–124, 58(4a): 181–186, 189–190, 195–197, 58(8): 455–460, 463–466, 469–472, 58(9): 630–638.
- LÖYTÖNIEMI, K. 1972. Hybridihavikoiden hyönteistuhoista. Summary: Insect damages in hybrid aspen stands. *Silva Fenn.* 6(3): 187–192.
- ” — & HILTUNEN, T. 1976. Hirven aiheuttamista metsävahingoista. *Metsä ja Puu* (5): 30–31.
- ” — & ROUSI, M. 1979. Lehtipuutaimiston hyönteistuhoista. Summary: On insect damage in young deciduous stands. *Folia For.* 384: 1–12.
- Maamme tulitikkuteollisuus. 1923. *Kotimainen Työ* (1923): 593–594, 601–603.
- MAKKONEN, O. Pinotiheystutkimuksia. I Koivupaperipuut. II Haapapaperipuut. III Pienläpimittaiset kuusi- ja mänty paperipuut. Summary: Pile density studies. I Birch pulpwood. II Aspen pulpwood. III Small sized spruce and pine pulpwood. *Metsätalon julk.* 39: 1–89.
- ” — 1975. Puiden lyhytkiertoviljelyn varhaishistoriaa. Summary: Early history of short-rotation forestry. *Silva Fenn.* 9(3): 233–240.
- MANNERKOSKI, H. & PÄIVÄNEN, J. 1974. Eräiden puulajien istutuksen onnistuminen ojitetulla lyhytkortisella nevalalla. Summary: Planting experiment with some tree species on a drained small-sedge bog. *Suo* 25(5): 78–76.
- MARTTILA, V. 1961. Hybrid- eli risteymähäavan jalostus ja viljely. *Metsämies* 52(3–4): 68–69.
- MAUNUKELA, K. 1970. "Haapametsästä parhin potaska saadaan sillä haapa helposti lahoo sydämestä ..." *Metsälehti* 38(3): 9.
- MENNANDER, A. 1759. Kort beskrifning om aspens egenskaper och nytt i den allmänna hushållningen. Åbo. 18 s.
- Merkkipäivä suomalaisen tulitikkuteollisuuden historiassa. 1925. *Kotimainen työ* (1925): 152–154.
- METSÄPELTO, E. E. 1938. Olisiko Suomessa kasvatettava popelia? *Metsät. Aiak.* 51(6): 123–124.
- Metsäpuiden vesomiskyyvystä. 1943. *Metsälehti* 11(40): 4.
- Metsäpuut kukkivat keväällä runsaasti. 1976. *Metsälehti* 44(7): 1.
- MIKKOLA, E. 1963. Haavan kohtalo. *Metsälehti* 31(8): 4.
- ” — 1970. Lehtipuuviljelmiä maankaato-paikoille. *Pellervo* 71(18): 1180–1181.
- MIKOLA, J. 1969. Haavan jalostuksen mahdollisuudet ja keinot. *Metsälehti* 37(48): 7.
- ” — 1970 a. Hybridihäavan F_1 ja F_2 -polven sekä kantalajien ominaisuuksien vertailua kasvihuoneolo-suhteissa. *Metsänhoitotieteen laudaturtöö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella*.
- ” — 1970 b. Poppelin viljely. *Metsälehti* 38(7): 4.
- ” — 1971. Piirteitä haavan viljelystä. *Metsä ja Puu* (4): 6–8.
- ” — 1972. Hybridihäapa. *Dendrol. Seur. Tied.* 3(1): 12–17.
- MIKOLA, P. 1948. On the physiology and ecology of *Cenococcum graniforme* especially as a mycorrhizal fungus of birch. Selostus: *Cenococcum graniforme* fysiologiasta ja ekologiasta erityisesti koirun mykoritsasienienä. *Commun. Inst. For. Fenn.* 36(3): 1–104.
- ” — 1954 a. Alustavia tuloksia metsähumuksen katalaasivaikutuksesta. Summary: Preliminary studies on the catalytic power of forest humus. *Commun. Inst. For. Fenn.* 42(6): 1–21.
- ” — 1954 b. Metsämaan kantasienien kyyvystä hajoittaa neulas- ja lehtikarikkeita. Summary: Experiments on the ability of forest soil *Basidiomycetes* to decompose litter material. *Commun. Inst. For. Fenn.* 42(7): 1–17.
- ” — 1954 c. Kokeellisia tutkimuksia metsäkarikkeiden hajaantumisnopeudesta. Summary: Experiments on the rate of decomposition of forest litter. *Commun. Inst. For. Fenn.* 43(1): 1–50.
- ” — 1956. Studies on the decomposition of forest litter by *Basidiomycetes*. Selostus: Tutkimuksia metsäkarikkeiden hajaantumisesta kantasienten vaikutuksesta. *Commun. Inst. For. Fenn.* 48(2): 1–22.
- ” — 1957. Makrosienet metsäkarikkeiden lahottajina. *Luonnon Tutkija* 61(1): 20–25.
- ” — 1958. Liberation of nitrogen from al-

- der leaf litter. Selostus: Typen vapautuminen lepän lehtikarikkeista. Acta For. Fenn. 67(1): 1–10.
- — 1967. Poppelit vauhdissa ... Matkakirje maailmalta. Metsälehti 35(45): 12, 10.
- — & HINTIKKA, V. 1956. The development of a microbial population in decomposing forest litter. Selostus: Mikrobiosten muutokset hajaantuvissa metsäkarikkeissa. Commun. Inst. For. Fenn. 46(5): 1–15.
- Miten jättiläispuiden ja -porsaiden jalostus lähti käyntiin. 1950. Metsälehti 18(45): 1.
- MOILANEN, V. 1949. Tulinikkahuavan kasvatus. Metsämies 40(9): 280–281.
- Mukurahaapaesiintymä Teiskossa. 1956. Metsälehti 23(38): 1.
- MULTAMÄKI, S. E. 1925. Koivu- ja haapametsiä kasvattamaan. Tapiola 18(4): 101–107.
- Myyrät pois hybridihapoa nakerteleasta. 1958. Metsälehti 26(43): 8.
- Neuvostovenäläistä metsätietoa: Harjoitamme terveen haavan hoitoa. 1968. Metsälehti 36(24): 8.
- Neuvostovenäläistä metsätietoa: Tuhkalannoitus ja kulotus haavan siemenviljelyksessä. 1968. Metsälehti 36(29): 8.
- NIEMELÄ, T. 1967. Kolme lehtipuiden lahotajaa: haavankääpä, arinakääpä ja pakuri. Sienitietoja (4): 2–4.
- — 1974. On Fennoscandian Polypores. III. *Phellinus tremulae* (Bond.) Bond. & Borisov. Ann. Bot. Fennici 11(3): 202–215.
- — 1975. On Fennoscandian Polypores. IV. *Phellinus igniarius*, *P. nigricans* and *P. pulicola*, n.sp. Ann. Bot. Fennici 12(3): 93–122.
- NIEMINEN, M. 1968. Haavan osuus ja asema metsähoidon ohjauksessa (Haapapäivä 7. 11. 68). Metsälehti 36(46): 1–3.
- — 1970 a. Haavan viljelyssä on mahdoluksia. Metsälehti 38(40): 5.
- — 1970 b. Haapavaramme inventointi. Viljelyongelmia tutkitaan. Metsälehti 38(51/52): 9.
- NIIRANEN, J. 1970. Lehtipuiden taimien tuotanto metsänjalostussäätiön taimitarhoilla. Metsälehti 38(41): 6.
- — 1971. Hybridihapavaan taimituotanto. Metsä ja Puu (4): 5–6.
- NILSSON-EHLE, H. 1939. Jätteaspen. Skogsbruket 9(3): 65–70.
- NORRGREN, L. 1907 a. Till frågan om vår export på England. Firewood och box-boards, tändstickor. Mercator 2: 538–539, 567–569.
- — 1907 b. Ånnu en gång vår tändsticks-export. Mercator 2: 682–684.
- NUORTEVA, P. 1961. *Pachypappella populi* (L.) in Finland. Ann. Ent. Fenn. 27(3): 123–126.
- OIKARINEN, M. 1978. Erään haavikon kehityksestä. Metsäntutkimuslaitos, Pyhäkosken tutkimusaseman tiedonantaja 17: 33–42.
- OKSALA, T. 1953. Jättiläishaapoja Uhtualla. Luonnon Tutkija 56(2): 56–59.
- Onnistunut risteytyshaavan kasvatuskokeilu Hartolassa. 1954. Metsälehti 22(45): 6.
- OSARA, N. A. 1936. Suomen pienmetsätalous. Referat: Die Kleinwaldwirtschaft in Finnland. Commun. Inst. For. Fenn. 21(1): 1–486.
- — 1952. Risteytyshaapa – tulevaisuuden puu. Metsälehti 20(25–26): 4.
- OSKARSSON, O. 1961. Om hybridaspens och dess odlingsmöjligheter i Finland. Mestänhoitotieteen pro gradu -työ Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- — 1962. Kokemuksia hybridihapavaan viljelystä. Metsät. Aikak. 79(5/6): 205–207, 198.
- O. Y. Savon Tulitikkutehdas. 1925. Suomen Teollisuus (1925): 308.
- PAJAMÄKI, J. 1967. Ensimmäisestä metsänjalostustuotteesta puunjalostustuotteeksi. Mestämies 58(5–6): 222–224.
- Pakinaa haavikoista. 1906. Mestäystävä 12(10): 399–404.
- PALMBERG, C. 1976. Einführung und züchterische Bearbeitung der Pappel in Australien. Holzzucht 30(2/4): 43–46.
- PALOSUO, V. J. 1968. Vetoomus myös haapapuun puolesta 45 vuotta sitten (Haapapäivä 7. 11. 68). Metsälehti 36(46): 1–3.
- PEKKALA, M. 1915. Mitä entisajan oppineet ajattelivat haapapuusta? Tapiola 8(4): 126–129.
- PEKKALA, O. & UUSVAARA, O. 1980. Kuitupuun metsävarastoinnin vaikutus massan saantoon ja laatuun. Summa-ry: Storage of pulpwood in the forest and its effect on the yield and quality of pulp. Commun. Inst. For. Fenn. 96(4): 1–24.
- PENTIKÄINEN, P. & RENKO, I. 1931. Haavan esiintyminen eräässä osassa Vakkasaaren hoitoalueita. Mestänhoitotieteen laudaturtöö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- PERILÄ, O. 1955. Investigations on the etheral extract of aspen wood (*Populus tremula*). Suomen Kemistilehti 28 b (3): 109–110.
- — 1956. Saturated fatty acids of stem cells of birch (*Betula verrucosa*) and aspen (*Populus tremula*). Ann. Acad. Sci. Fenn. Ser. A II 76: 1–49.
- PERÄ, H. & SAARINEN, K. 1961. Haavan siemenellisestä uudistumisesta. Mestänhoitotieteen laudaturtöö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- Pienetkin erät huomioidaan. 1969. Pellervo 70(30): 864–867.
- POHJANKANERVO, T. 1944. Tarvekalupuiden kaatoajasta. Maa 29(1): 32–34.
- POHJANPELTO, V. 1928. Haapa tulitikkupuuna. Mestätekologian laudaturtöö Helsingin yliopiston metsätekologian laitoksella.
- POHJONEN, V. 1974. Istitustiheyden vaikutus eräiden lyhytkiertoviljelyn puulajien ensimmäisen vuoden satoon ja pituuskasvuun. Summary: Effect of spacing on the first year yield and height increment of some species undergoing short rotation culture. Silva Fenn. 8(2): 115–127.
- Poppelin kasvatuksen kannattavaisuus. 1900. Peltomies 9: 171–172.
- Poppelin jalostus USA:ssa pisimmällä. 1951. Metsälehti 19(1): 1.
- Poppelin kasvatuksesta Italiassa. 1960. Työn ääressä (1): 26–27.
- Poppeli parantaa Saksan myllerretyn rusko-hiihilentät. 1953. Metsälehti 21(43): 8.
- PUPUTTI, P. 1977. Männyn versoruoste pois haavan vesat hävittäen. Metsälehti 45(7): 5.
- Puutarvalajit V. Haapa ja sen käyttömuodot. 1950. Metsälehti 17(7): 5.
- PYNNÖNEN, K. & RAHIKAINEN, J. 1960. Hybridihapava ja siitä Vaajakoskella saatuja kokemuksia. Mestänhoitotie-teen laudaturtöö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- RAIVIO, A. 1955. Katajan, tuomen, pihlajan ja haavan käyttö Nivalassa ennen ja nyt. Mestänhoitotieteen laudaturtöö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- RASMUSSÉN, K. 1969. Praktisk askunkap. Skogsbruket 38(12): 295–298.
- RAULO, J. 1971. Eräiden lehtipuiden ja lehtikuusen viljely Suomessa vuosina 1965–76. Suomen Puatalous 53(4): 128–131.
- — & LEIKOLA, M. 1974. Tutkimuksia puiden vuotuisen pituuskasvun ajottumisesta. Summary: Studies on the annual height growth of trees. Commun. Inst. For. Fenn. 81(2): 1–19.
- Risteytyshaapa – tulevaisuuden puu. 1958. Metsälehti 21(36): 8.
- ROSSI, P. 1979. Paju- ja poppelipistokkaiden juurruuttaminen taimitarhalla. Mestän-utkimuslaitos, metsänviljelyn koeaseman tiedonantaja 27: 1–10.
- ROUTALA, O. 1911. Tulitikkuteollisuutemme nykyinen tehtävä. Teknillinen Aiakauslehti (1911): 28–33.
- — 1925. Tulitikkuteollisuuden tuotteet. Teoksessa: Liike-elämä XI. Tärkeimmat kauppatavarat II, s. 161–192. Helsinki.
- — 1934. Tulitikkuteollisuus. Teoksessa: LEVÖN, M. (toim.) Puu, sen käyttö ja jalostus II, s. 281–310. Helsinki.
- RUMMUKAINEN, U. 1960. Hybridihapava tuhoista ja niiden torjunnasta. Mestälehti 28(27/28): 7.
- — 1969 a. Vesakoiden lentoruiskutus-ajankohdasta. Summary: On the optimum time of spraying coppices from the air. Commun. Inst. For. Fenn. 69(1): 1–33.
- — 1969 b. Kokemuksia haapakantojen vesomisen estämästä "Tordon 101":llä. (Metsänviljelytietoa). Mestälehti 37(37): 4.
- — 1972. Vesakontorjunta-aineiden ja rikkakasvihävitteiden käytöstä metsänviljelyaloilla Suomessa vuosina 1969–1970. Summary: On the use of brush and weed killers on forest regeneration sites in Finland in 1969–1970. Folia For. 136: 1–38.

- RYYNÄNEN, L. 1978. Kotimaisten lehtipuiden siitepölyn laadunmääritystä. Summary: Determination of quality of pollen from Finnish deciduous tree species. *Folia For.* 366: 1–12.
- RÖNNEBERG, E. 1932. Haavan vaakasuurasta juuristosta ja juurivesoista. Metsänhoitotieteen laudaturtyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella. Saaris tändsticksfabrik, Mäntsälä. 1925. Suomen Teollisuus (1925): 304–305.
- SAINIO, P. 1956. Hirven talvisesta ravinnosta. Summary: On the feeding of elk in winter. *Silva Fenn.* 88(1): 1–24.
- SALMI, J. 1978. Suomalaisia ja ulkomaisia lehtipuulajeja. Osa III: Lehtipuut O ... Ö. Helsingin yliopiston metsätteknologian laitos, tiedonantoja 38: 1–298.
- SALONIEMI, M. 1961. Snappertunan Växäriissä saatuja kokemuksia hybridihaanvan istuttamisesta ja ensi kehityksestä. Metsänhoitotieteen laudaturtyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- ” — 1965. Kokemuksia hybridihaanvan viljelystä ja lannoittamisesta. *Metsät. Aikak.* 82(4): 156–158, 186.
- SARVAS, R. 1950. Jättiläishaapa Helsingin kaupungissa. *Metsät. Aikak.* 67(2): 98–100.
- ” — 1958. Kaksi triploidista haapaa ja kouhua. Summary: Two triploid aspens and two triploid birches. *Commun. Inst. For. Nenn.* 49(7): 1–25.
- ” — 1972. Investigations on the annual cycle of development of forest trees. Active period. Tiivistelmä: Tutkimuksia metsäpuiden kehityksen vuotuisesta sykluksesta. Aktiivi periodi. *Commun. Inst. For. Fenn.* 76(3): 1–110.
- ” — 1974. Investigations on the annual cycle of development of forest trees. II Autumn dormancy and winter dormancy. Tiivistelmä: Tutkimuksia metsäpuiden kehityksen vuotuisesta syklustä. Syys- ja talvihorros. *Commun. Inst. For. Fenn.* 84(1): 1–101.
- SCHULMAN, E. 1961. Om aspens rotskott. Metsänhoitotieteen pro gradu -työ Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- SEISKARI, P. 1954. Jäniksen talvisista ravin-
- tokohteista. *Suomen Riista* 9: 181–182.
- ” — 1963. Jäniksen kesäravinnosta. Summary: Summer food of the snow hare (*Lepus timidus*). *Suomen Riista* 16: 46–53.
- ” — & SUOMUS, H. 1958. Haapojen kattamisesta ja haavikkojen hoidosta riistan talviravintoa varten. *Metsämies* 49(12): 197. (Sama *Suomen Riista* 12: 69).
- SEPPÄLÄ, K & VAARA, L. 1959. Haavan vesakkujen hävittäminen tekohormoonivalmisteilla. Metsänhoitotieteen laudaturtyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- SIIMES, F. E. & LIIRI, O. 1959. Pienpuu kuitulevyn raaka-aineena. Summary: Small-sized timber as a raw material of fibreboard. *Pienpuualan Toimik. Julk.* 71: 1–61.
- SILJAMÄKI, P. A. M. 1948. Haavan uudistamisesta. Metsänhoitotieteen laudaturtyö Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- SIMOLA, P. 1977. Pienikokoinen lehtipuiston biomassa. Summary: The biomass of small-sized hardwood trees. *Folia For.* 302: 1–16.
- SIRÉN, G. 1974. Minirotationsskogsbruk (MRS) – ett bidrag till att överbygga massaindustrins förestående råvaruvacka. *Sveriges SkogsvFörb. Tidskr.* 72(2): 315–325.
- ” — , BLOMBÄCK, B. & ALDÉN, T. 1970. Proteins in forest trees leaves. Rapp. Uppsats. Insn. Skogsföryngr. Skogs-högsk. 28: 1–22.
- ” — , JENSEN, W. & LÖNNBERG, B. 1974. Short-rotation wood in pulp for papermaking. EU CE PA Symposium Internacional Madrid 6–8 Mayo 1974. 26 s.
- ” — & SIVERTSSON, E. 1976. Överlevelse och produktion hos snabbväxande *Salix*- och *Populus*-kloner för skogsindustri och energiproduktion. Summary: Survival and dry matter production of some high-yield clones of *Salix* and *Populus* selected for forest industry and energy production. Rapp. Uppsats. Insn. Skogsföryngr. Skogs-högsk. 88: 1–38.
- SIRÉN, M. 1953. Suurikokoisia lehtiä haavalta. *Luonnon Tutkija* 57(4): 128.
- Skog som växer. 1972. *Skogsbruket* 42(1): 19.
- SOHLMAN, S. A. 1914. Om aspens utrotande. *Uppsats i Skogsbruk* (1914): 73–77.
- S.O.K:n tulitikkutehdas. 1925. *Suomen Teollisuus* (1925): 302–303.
- STELANDER, B. 1936. Faneerikoivun ja tulitikkahuavan mittaus ja vastaanotto. *Metsälehti* 4(13–14): 9.
- Suomalainen tulitikkuteollisuus ja ulkomaisen kilpailu. 1917. *Kotimainen Työ* (1917): 218–221.
- TEIVAINEN, T. 1978. Eräiden poppeliklooni myyrätahoaltti ruokintakoideiden mukaan. Summary: Resistance of some poplar clones to vole damage through feeding experiments. *Folia For.* 389: 1–12.
- Terve haapa on arvopuu. 1959. *Metsälehti* 27(14–15): 6.
- TIKKA, P. S. 1944. Haapa arvokkaimpia met-säpuitamme. *Maa* 29(11): 449–450, (12): 499–501.
- ” — 1945. Haapametsiä kasvattamaan! *Metsälehti* 18(2): 4.
- ” — 1954. Haapametsiköiden rakenteesta ja laadusta. I Rakenne. Summary: Structure and quality of aspen stands. I Structure. *Commun. Inst. For. Fenn.* 44(4): 1–33.
- ” — 1955 a. Haapametsiköiden rakenteesta ja laadusta. II Laatu. Summary: Structure and quality of aspen stands. II Quality. *Commun. Inst. For. Fenn.* 45(3): 1–54.
- ” — 1955 b. Haapametsiköiden kehitys. *Metsämies* 46(6): 95. (Sama *Metsät. Aikak.* 72(6–7): 211–212).
- TIMGREN, K. 1961. Haavan vesomisrunsaus. *Metsänhoitotieteen laudaturtyö* Helsingin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- Tulitikkuaapaa viljellään Vaajakoskella. 1951. *Metsämies* 42(9): 190.
- Tulitikkuaavalla kysyntää Pohjois-Karjalassa. 1949. *Metsälehti* 17(48): 3.
- Tulitikkujen vientimahdollisuudet. 1920. *Kotimainen Työ* (1920): 52–58.
- Tulitikkutehtaiden kesken solmittu "välimäärä". 1927. *Kotimainen Työ* (1927): 39–41, 56–59.
- Tulitikkuteollisuus. 1922, 1924. *Teoksessa:* Suomen Teollisuus ja Kauppa I, s. 163–171, II, s. 144–149. Helsinki.
- Tulitikku toi haapapuun teollisuuteen. 1958. *Metsälehti* 26(15–16): 8.
- TUOVINEN, A. 1955. Koivu- ja haapapuun pilantuminen. Summary: Damage to birch and aspen wood. *Metsälehti Tied.* 112: 1–5.
- ” — 1963. Kuorellisten koivu-, sekalehti- puu- ja havuohutpuunippujen uimiskyyvystä. Summary: Buoyancy of bundles of unbarked birch, mixed hardwood and thin softwood logs. *Metsäteho Tied.* 200: 1–19.
- TURUNEN, J. & VISAPÄÄ, A. 1973. Sulphur in spruce needles and aspen leaves. Part III. Determination of the sulphur content by X-ray fluorescence. *Paperi ja Puu* 55(2): 69–70.
- Tändsticksfabrikationen i Finland. 1882. *Tidning för Finlands Handel och Industri* (1882): 273–274.
- Tändsticksindustrin i Finland. 1913. *Mercator* 8: 213–215.
- UGGLA, E. 1958. Hybridaspens. *Skogsbruket* 23(7–8): 221–223.
- Uusien visapuulajien etsintä toi neljä täysosmaa. 1966. *Metsälehti* 34(7): 1–2.
- UUSVAARA, O. & PEKKALA, O. 1979. Eräiden ulkomaisen ja kotimaisen sivupuulajien puu- ja massateknisiä ominaisuuksia. Summary: Technical properties of the wood and pulp of certain foreign and uncommon native tree species. *Commun. Inst. For. Fenn.* 96(2): 1–59.
- VAARTAJA, O. 1960. Ecotypic variation of photoperiodic response in trees especially in two *Populus* species. *For. Sci.* 6(6): 200–206.
- VESTERINEN, E. 1943. Onko haapa metsiämme rikkaruoho? *Pienviljelijä* (1943): 302.
- ” — 1944 a. Haapapuun käyttö puunjalostusteollisuudessa. *Suomen Puu* 19(5): 51–52.
- ” — 1944 b. Onko haapa metsiämme rikkaruoho? *Suomen Paperi- ja Puutavaralehti* 26(15): 191–192.
- ” — 1953 a. Onko haapa epäsuosiossa. *Suomen Puutalous* 36(6–7): 219.
- ” — 1953 b. Lehtipuiden vesottumiskyky. *Metsälehti* 21(32–33): 4.
- ” — 1956. Kelpaavatko koivu ja haapa ra-

- kennuspuksi? Suomen Puutalous 38(2): 63.
- " — 1957. Mihin haapa, koivu ja leppä kelpasivat 100 vuotta sitten. Metsälehti 25(29–30): 9.
- " — 1960. Mihin haapa kelpaa? Metsämies 51(12): 323–324.
- " — 1964. Kannattaako haapametsien kasvatus. Puumies 12(12): 408–409.
- VIERIMÄÄ, E. J. 1929. Haavan metsätaloudellisesta merkityksestä. Pellervo 30: 143–144.
- VIRO, P. J. 1955. Investigations on forest litter. Selostus: Metsäkariketutkimus. Commun. Inst. For. Fenn. 45(5): 1–65.
- Visahaapa löydetty Mynämäeltä. 1967. Met-sälehti 35(6): 10.
- VITIKAINEN, O. 1966. Haavan epifyteistä Taipalsaarella (ES). Kasvitieteen pro gradu -työ Helsingin yliopiston kasvitieteen laitoksella.
- VUOKILA, Y. 1977 a. Hyvän kasvupaikan haavikoiden kasvukyvystä. Summary: On the growth capacity of aspen stands on good sites. Folia For. 299: 1–11.
- " — 1977 b. Haapa on mainettaan parempi. Metsälehti 45(11): 5.
- " — 1977 c. Haavat menestyvät rehevällä kasvupaikalla. Metsälehti 45(33): 3.
- VUOKKO, S. 1978. Havinaa haavan ympäri-lä. Suomen Luonto 37(7): 322–327.
- VUORISTO, I. 1938. Uittohankaluustutki-muksia. Summary: Investigations re-garding floating difficulties. Commun. Inst. For. Fenn. 25(3): 1–318.
- Vår tändsticksindustri. Mercator 18: 961–963.
- VÄYRYNEN, O. 1968. Tulitikkuteollisuus ja haapa tulitikkuteollisuuden raaka-aineena. Metsä- ja Uittotyönjohtaja (11/12): 4–8.
- " — 1970. Tulitikkuteollisuus ja haapa tulitikkuteollisuuden raaka-aineena. Puu-mies 16(1–2): 8.
- YLINEN, E. 1955. Arinakäävän (*Fomes igniarius*) lahon saastunnasta ja leviämisestä haavan rungossa ja juuristossa. Met-sänhoitotieteen pro gradu -työ Hel-singin yliopiston metsänhoitotieteen laitoksella.
- YLI-VAKKURI, P. 1955. Männyn kylvötai-mistojen hirvivahingoista Pohjan-maalla. Summary: Moose damage in seedling stands. Silva Fenn. 88(3): 1–17.
- " — 1961. Tutkimuksia männyn kylvöalo-jen metsittymisvaiheesta. Summary: Studies on the development of young sown pine stands. Acta For. Fenn. 74(3): 1–47.

SUMMARY:

FINNISH LITERATURE ON ASPEN AND POPLAR SPECIES (GENUS *POPULUS*) 1759 . . . 1979

The first Finnish paper on aspen was published 1759 in Åbo (Turku). After this dissertation, during the following 220 years numerous scientific and other articles and reports have been published. However, the number of papers is small compared with those dealing with pine, spruce, or birch.

In this bibliography about 340 papers are listed. Most of the papers deal only with aspen or other species of the genus *Populus*. Besides these even those articles have been

included which deal with other problems but contain some interesting information on the features of poplars. Therefore, also the investigations concerning the preference of aspen by elk compared with other sources of nourishment are included in the bibliography as well as those dealing with the decomposition of aspen litter by some fungi, as an example.

The titles are listed without any translation or classifi-cation. If an article has a summary, it is shown in the title.

KÄYTETYT LÄHDEVIITTEET – REFERENCES

- FARMER, R. E., Jr. & McKNIGHT, J. S. 1967. *Populus*: A bibliography of world literature 1854–1963. U.S. For. Serv. Res. Pap. SO-27: 1–132.
- HART, EARL D. 1976. *Populus*: A bibliography of world literature 1964–1974. U.S. For. Serv. Res. Pap. SO-124: 1–227.
- KOPONEN, AUNE & HEIKKILÄ, IIRIS 1980. Metsänhoitotieteen opinnäytetöiden luettelo 1980–1978. Helsingin yliopisto, metsänhoitotieteen laitos, tiedonantoja 24: 1–178.
- KÄRKKÄINEN, MATTI 1979. Tutkimusraportin laadinnan perusteita. Helsingin yliopisto, metsänhoitotieteen laitos, tiedonantoja 22: 1–235.
- LAMB, FRED M. 1967. Aspen wood characteristics, properties, and uses: a review of recent literature. U. S. For. Serv. Res. Pap. NC-13: 1–15.
- PRONIN, DIMITRI & VAUGHAN, COLEMAN L. 1968. A literature survey of *Populus* species with emphasis on *P. tremuloides*. U.S. For. Serv. Res. Note FPL-0180 (rev): 1–68.
- ROTH, L. & WEINER, J. 1964. Constitution and pulping of aspen and poplarwoods. Inst. Paper Chem. Bibl. Ser. 184 Suppl. 1: 1–149.
- SAARI, E. & SEPPÄLÄ, A. (toim.) 1967. *Bibliographia universalis silviculturae. Suomi-Finlandia. Usque ad annum MCMXXXIII. Pars I systematica. Julk. Suomen Metsätieteellinen Seura.* Helsinki 841 s.
- SHOUP, J. M., NAIRN, L. D. & PRATT, R. H. M. 1969. Trembling aspen bibliography. Liais. Serv. Note For. Res. Lab. Winnipeg MS-L-3.
- SAELAN, TH. 1916. Finlands botaniska litteratur till och med år 1900. Acta Soc. Fauna Flora Fenn. 43(1): 1–633.